

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

kṛṣṇayajurvēdīya taittirīyōpaniṣadi
॥ mahānārāyaṇōpaniṣat ॥
॥ drāviḍapāṭhaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ mahānārāyaṇōpaniṣat ॥

॥ drāviḍapāṭhaḥ ॥

॥ hariḥ o(4)m ॥

saḥa nāvavatu |

saḥa nau bhunaktu |

saḥa vīryam karavāvahai |

tējasvināvadhītamastu mā vidviṣāvahai |

ōm śāntiśśāntiśśāntiḥ ॥

ambhāsyapārē bhuvānasya madhyē

nākāsyapṛsthē mahātō mahiyāṇ |

śukrēṇa jyōtīḡṣi samanupraviṣṭaḥ

prajāpātiścarati garbhē antaḥ |

yasminnidag sañca vicaiti

sarvaṃ yasmindēvā adhi viśvē niṣēduḥ |

tadēva bhūtaṃ tadu bhavyāmā

idaṃ tadakṣarē paramē vyōmanṇ |

yēnāvṛtaṃ khaṃ ca divaṃ mahīm ca

yēnādityastapāti tējasā bhrājasā ca |

yamantassāmudrē kavayō vayānti
yadākṣarē paramē prajāḥ |
yataḥ prasūtā jagataḥ prasūtī tōyēna
jīvānvyasāsarjā [vyacāsarjā] bhūmyām |
yadōṣadhībhiḥ puruṣānpaśūgśca
vivēśa bhūtāni carācarāṇi |
ataḥ paraṃ nānyadaṇīyasaḡ hi
parātparaṃ yanmahātō mahāntām |
yadēkamavyaktamanāntarūpaṃ viśvaṃ
purāṇaṃ tamasaḥ parastāt || 1 ||

tadēvartam tadu satyamāhustadēva
brahmā paramaṃ kavīnām |
iṣṭāpūrtam bahudhā jātam jāyamānam
viśvaṃ bibharti bhuvānasya nābhiḥ |
tadēvāgnistadvāyustathsūryastadu candramāḥ |
tadēva śukramamṛtam tadbrahma tadāpassa prajāpātiḥ |
sarvē nimēṣā jajñirē vidyutaḥ puruṣādadhī |
kalā muhūrtāḥ kāṣṭhāścāhōrātrāśca sarvaśaḥ |
ardhamāsā māsā ṛtavāssamvathsaraśca
kalpantām [kalpatām] |

sa āpāḥ pradughē ubhē imē antarikṣamathō suvaḥ |
naināmūrdhvaṃ na tiryāñcaṃ na madhyē pariagrahat |
na tasyēśē kaśca na tasyā nāma mahadyaśāḥ || 2 ||

na sandrśē tiṣṭhati rūpāmasya
na cakṣuṣā paśyati kaścanainām |
hṛdā mānīṣā manāsā bhikṣptō
ya ēnaṃ viduramṛtāstē bhāvanti |
adbhyassambhūtō hiraṇyagarbha ityaṣṭau |
ēṣa hi dēvaḥ praśīsō'nu sarvāḥ
pūrvō hi jātassa u garbhē antaḥ |
sa vijāyamānassa janiṣyamāṇaḥ
pratyaṅmukhāstiṣṭhati viśvatōmukhaḥ |
viśvataścakṣurūta viśvatōmukhō
viśvatōhasta uta viśvataśpāt |
sambāhubhyāṃ namāti sampatātrairdyāvāpṛthivī
janayāndēva ēkaḥ |
vēnastatpaśyaṅviśvā bhuvānāni
vidvān yatra viśvaṃ bhavatyēkanīlam |
yasminnidaḡ sañca vi caikaḡ sa oṭaḥ
prōtaśca vibhu prajāsu |

pra tadvōcē amṛtaṃ nu vidvāṅgāndharvō
nāma nihitāṃ guhāsu || 3 ||

trīṇi padā nihitā guhāsu
yastadvēda sa vituḥ pitā'sat |
sa nō bandhurjanitā sa vidhātā
dhāmāni veda bhuvānāni viśvā |
yatra dēvā amṛtamānaśānāstṛtiyē
dhāmānyabhyairāyanta |
pari dyāvāpṛthivī yānti sadyaḥ
pari lōkānpari diśaḥ pari suvaḥ |
ṛtasya tantuṃ vitataṃ vicṛtya
tadapaśyattadābhavat prajāsu |
parītya lōkānparītya bhūtāni
parītya sarvāḥ praḍiśō diśāśca |
prajāpātiḥ prathamajā
ṛtasyātmanā'tmānamābhi sambābhūva |
sadaśaspatimadbhūtaṃ priyamindrāsyā kāmyām |
sanim mēdhāmāyāsiṣam |
uddīpyasva jātavēdō'pagnanniṛṛtiṃ mamā || 4 ||

paśūgśca mahyamāvaha jīvanam ca diśō daśa [diśa] |
mā nō hiḡsījjātavēdō gāmaśvaṃ puruṣaṃ jagat |
abibhradagna āgāhi śriyā mā paripātaya |
puruṣasya vidma sahasrākṣasya mahādēvasya dhīmahī |
tannō rudraḥ pracōdayāt |
tatpuruṣāya vidmahē mahādēvāya dhīmahī |
tannō rudraḥ pracōdayāt |
tatpuruṣāya vidmahē vakratuṇḍāya dhīmahī |
tannō dantiḥ pracōdayāt |
tatpuruṣāya vidmahē suvarṇapakṣāya dhīmahī || 5 ||
tannō garudaḥ pracōdayāt |
kātyāyaṇāya vidmahē kanyakumāri dhīmahī |
tannō durgiḥ pracōdayāt |
nārāyaṇāya vidmahē vāsudēvāya dhīmahī |
tannō viṣṇuḥ pracōdayāt |
sahasraparamā dēvī śatamūlā śatāṅkurā |
sarvaḡ haratū mē pāpaṃ dūrvā duṣsvapṇaṇāśānī |
aśvākrāntē rāthakrāntē viṣṇukrāntē vaṣundhārā |
śirasā dhāritā dēvī rakṣasva mām padē padē |
uddhṛtā'si varāhēṇa kṛṣṇēna śatabāhunā || 6 ||

bhūmirdhēnurdharaṇī lōkadhāriṇī |
mṛttikē hanā mē pāpaṃ yaṇmayā duṣkṛtaṃ kṛtam |
tvayā hatēnā pāpēna jīvāmi śāradaśśatam |
mṛttikē dēhi mē puṣṭim tvayi sārvaṃ praṭiṣṭhitam |
gandhadvārāṃ dūrādhaṛṣāṃ nityapuṣṭāṃ karīṣiṇim |
[gandhadvārāṃ dūrādhaṛṣāṃ nityapuṣṭāṃ karīṣiṇim |]
īśvariḡ sarvabhūtānāṃ tāmihōpāhvayē śriyam |
hiraṇyaśṛṅgaṃ varuṇaṃ prapādyē
tīrthaṃ mē dēhi yācitaḥ |
yaṇmayā bhuktamaśadhūnāṃ pāpēbhyaśca praṭigrahaḥ |
yaṇmē manāsā vācā karmaṇā vā duṣkṛtaṃ kṛtam |
tanna indrō varuṇō bṛhaspatissavitā ca
punantu punaḥ punaḥ || 7 ||

sumitrā na āpa ośadhayassantu durmitrāstasmai
bhūyāsuryō'smāndvēṣṭi yaṃ ca vāyaṃ dviṣmaḥ |
namō'gnayē'phsumatē nama indrāya
namō varuṇāya namō vāruṇyai namō'dbhyaḥ |
[namō'gnayē'phsumatē nama indrāya
namō varuṇāya namō vāruṇyai namō'dbhyaḥ |]
yadapāṃ krūraṃ yadāmēdhyam yadaśāntam

tadapāgacchatāt |
atyāsanādātīpānādyacca ugrāt pratigrāhāt |
tanmē varuṇō rājā pāṇinā hyavamaṛśātu |
sō'hamāpāpō virajō nirmuktō muktakilbiṣaḥ |
nākāsyā pṛṣṭhamāruhya gacchēd brahmāsalōkatām |
imaṃ mē gaṅgē yamunē sarasvatī sūtūdrī stōmaḡ
sacatā paruṣṇiyā |
asikniyā mārudvṛdhē vitastayā''rjīkiyē
śṛṇuhyā suṣōmayā |
ṛtaṃ ca satyaṃ cābhīddhāttapasō'dhyājāyata || 8 ||

tatō rātrirajāyata tatāssamudrō arṇavaḥ |
samudrādārṇavādadhī samvathsarō ajāyata |
ahōrātrāṇi vidadhadviśvāsya miṣatō vaśī |
sūryācandramasau dhātā yathā pūrvamākalpayat |
divaṃ ca pṛthivīm cāntarikṣamathō suvaḥ |
yat pṛthivyāḡ rajāssvamāntarikṣē virōdasī |
imāgstadāpō varuṇaḥ punātvāghamaṛṣaṇaḥ |
ēṣa bhūtasyā bhavyē bhuvānasya gōptā |
ēṣa puṇyakṛtāṃ lōkānēṣa mṛtyōrhirāṇmayāṃ |
dyāvāpṛthivyōrhirāṇmayaḡ sagg śritaḡ suvaḥ || 9 ||

sa naḥ suvaḥ saḡśiśādhi |
ārdrāṃ jvalāti jyōtirāhamāsmi |
jyōtirjvalāti brahmāhamāsmi |
yō'hamāsmi brahmāhamāsmi |
āhamēvāhaṃ mām juhōmi svāhā |
ākāryākāryāvākīrṇīstēnō bhrūṇāhā gurutaḥpagāḥ |
varuṇō'pāmāghamaṣṣaṇastasmāt pāpātpramūcyatē |
rajōbhūmistvamāḡ rōdayasva pravādanti dhīrāḥ |
punantu ṛṣayah punantu vasavaḥ punātu
varuṇaḥ punātvāghamaṣṣaṇaḥ |
ākṛānthsamudraḥ prāthamē vidhārmañjanayanprajā
bhuvanasya rājā || 10 ||

vṛṣā pavitrē adhi sānō avyē
br̥hathsōmō vāvṛdhē suvāna induḥ |
jātavēdasē sunavāma sōmamarātīyatō nidāhāti vedaḥ |
sa naḥ paṣṣadati durgāṇi viśvā
nāvēva sindhuṃ duritā'tyagniḥ |
tāmagnivārṇāṃ tapasā jvalantīm
vairōcaṇīm karmaphalēṣu juṣṭām |
durgāṃ dēvīḡ śaraṇamaḥam prapādyē

sutarāsi tarasē namaḥ |
agnē tvam pārayā navyō asmānthsvastibhirati
durgāṇi viśvā |
pūścā pṛthvī bahulā nā urvī
bhavā tōkāya tanāyāya śamyōḥ |
viśvāni nō durgahā jātavēdassindhum na
nāvā duritā'tiparṣi |
agnē atrivanmanāsā grṇānō'smākam
bhūtvavitā tanūnām |
pṛtanājitaḡ sahamānamagnimugraḡ
hūvēma paramāthsadhasthāt |
sa naḥ paṛṣadati durgāṇi viśvā
kṣāmāddēvō ati duritā'tyagniḥ |
praṭnōṣi kamīdyō adhvarēṣu sanācca
hōtā navyāśca sathsi |
[praṭnōṣi kamīdyō adhvarēṣu sanācca
hōtā navyāśca sathsi |]
svāñcāgnē tanuvam pipriyasvāsmabhyam
ca saubhāgamāyajasva || 11 ||

parastādyasō guhāsu mama suvarṇapakṣāya dhīmahi śatabāhunā
punah punarajayata suvō rājā sadhasthāttrīṇi ca || 1 ||

bhūraḡnayeḥ pṛthivyaḥ svāhā
bhuvō vāyavē'ntariḡṣāya svāhā
suvarādityāyā divē svāhā
bhūrbhuvassuvaścandramāsē digbhyassvāhā
namō dēvēbhyassvadhā pīṛbhyō
bhūrbhuvassuvarōm || 12 || || 2 ||

bhūrannāmaḡnayeḥ pṛthivyaḥ svāhā
bhuvō'nnām vāyavē'ntariḡṣāya svāhā
suvarannāmādityāyā divē svāhā
bhurbhuvassuvarannām candramāsē digbhyassvāhā
namō dēvēbhyassvadhā pīṛbhyō
bhūrbhuvassuvarannāmōm || 13 || || 3 ||

bhūraḡnayeḥ ca pṛthivyaḥ ca mahatē ca svāhā
bhuvō vāyavē cāntariḡṣāya ca mahatē ca svāhā
suvarādityāyā ca divē ca mahatē ca svāhā
bhūrbhuvassuvaścandramāsē ca nakṣātrēbhyaśca
digbhyaśca mahatē ca svāhā namō dēvēbhyassvadhā
pīṛbhyō bhurbhuvassuvarmaharōm || 14 || || 4 ||

pāhi nō agnā ēnāsē svāhā
pāhi nō viśvavēdāsē svāhā

yajñam pāhi vibhāvasō svāhā
sarvaṃ pāhi śatakratō svāhā ॥ 15 ॥ ॥ 5 ॥

[pāhi nō agna ēnāsē svāhā |
pāhi nō viśvavēdāsē svāhā |
yajñam pāhi vibhāvasō svāhā |
sarvaṃ pāhi śatakratō svāhā ॥ 15 ॥ ॥ 5 ॥]

yaśchandasāmṛṣabhō viśvarūpaśchandōbhyaśchandāḡsyā
vivēśā satāḡ śikyaha prōvācōpaniṣadindrō
jyēṣṭha indriyāya ṛṣibhyō namō dēvēbhyāssvadhā
pitr̥bhyō bhūrbhuvassuvarōm ॥ 16 ॥ ॥ 6 ॥

namō brahmaṇē dhāraṇam mē astvanirākaraṇam
dhārayitā bhūyāsam karṇayōśśrutam
mā cyōdhvam mamāmuṣya om ॥ 17 ॥ ॥ 7 ॥

ṛtam tapāssatyam tapāśśrutam tapāśśāntam
tapō dānam tapō yajñastapō
bhūrbhuvassuvarbrahmaitadupāsvaitattapaḡ ॥ 18 ॥ ॥ 8 ॥

yathā vṛkṣasya sampuṣpitasya dūrādgandhō vātyēvam
puṇyasya karmaṇō dūrādgandhō vāti yathā'sidhārām
kartē'vahitāmaṅkrāmēdyadyuvē yuvē ha vā

viḥvaliṣyāmi kartam patisyāmītyēvamamṛtādātmanam
juguphsēt ॥ 19 ॥ ॥ 9 ॥

aṇōraṇīyānmaḥatō mahīyānātmā
guhāyāṃ nihitō'sya jantōḥ |
tamakratum paśyati vītaśōkō dhātuḥ
prasādānmaḥimānāmīsam |
sapta prāṇāḥ prabhavānti
tasmāthsaptārciṣāssamidhāssapta jihvāḥ |
sapta imē lōkā yēṣu carānti prāṇā
guhāśāyāṃ nihitāssaptasapta |
atāssamuḍrā girayaśca sarvē'smāthsyandantē
sindhāvassarvā rūpāḥ |
atāśca viśvā oṣadhayō rasāśca
yēnaiṣa bhūtastiṣṭhatyantarātmā |
brahmā dēvānām padavīḥ kavīnāmṛṣirviprāṇām
maḥiṣō mṛgāṇām |
śyēnō grddhrāṇāḡ svadhītirvanānāḡ
sōmaḥ pavitramatyēti rēbhanḡ |
ajāmēkām lōhitaśukla kṛṣṇām bahvīm
prajāṃ janayāntīḡ sarūpām |

ajō hyēkō juṣamāṇō'nuśētē
jahātyēnām bhuktabhōgāmajō'nyah || 20 ||

haḡsaśśuciṣadvasūrantarikṣasaddhōtā
vēdiṣadatithirdurōṇasat |
nṛṣadvārasadr̥tasadvyōmasadaḡbjā gōjā
r̥tajā adriḡjā r̥tam bṛhat |
yasmājjātā na parā naiva kiñcanāsa ya
āvivēśa bhuvānāni viśvā |
prajāpātiḡ prajāyā samvidānastrīni
jyōtīḡṣi sacatē sa ṣōḡśā |
vidhartāraḡ havāmahē vasōḡ kuvidvaṇāti nah |
savitāram nṛcakṣasam |
adyā nō dēvasavitaḡ prajāvāthsāvīssaubhāgam |
parā duṣvapniyaḡ suva |
viśvāni dēva savitardurītāni parāsuva |
yadbhadram tanma āsuva || 21 ||

madhu vātā r̥tāyatē madhu kṣaranti sindhāvaḡ |
mādhvīrnassantvōśadhīḡ |
madhu naktāmūtōṣasi madhumatpārthivaḡ rajāḡ |
madhu dyaurastu nah pitā |

madhūmānṇō vanaspatirmadhūmāg astu sūryaḥ |
mādhvīrgāvō bhavantu naḥ |
ghṛtaṃ mīmikṣē ghṛtamāsyā yōnirghṛtē
śritō ghṛtamūvasyā dhāmā |
anuṣvadhamāvaha mādayāsva svāhākṛtaṃ
vṛṣabha vakṣi haṃvyam |
samudrādūrmirmadhūmāg udāradupāgśunā
samāmṛtatvamānaḥ |
ghṛtasyā nāma guhyaṃ yadasti jihvā
dēvānāmāmṛtāsyā nābhiḥ || 22 ||

vayaṃ nāma prabrāvāmā ghṛtēnāsmiṃ
yajñē dhārayāmā namōbhiḥ |
upā brahmā śṛṇavacchasyamānaṃ
catuśśṛṅgō'vamīdgaura ētat |
catvāri śṛṅgā trayō asya pādā dvē
śīṛṣē sapta hastāsō asya |
tridhā baddhō vṛṣabhō rōravīti
mahō dēvō martyāg āvivēśa |
tridhā hitaṃ paṇibhirguhyamānaṃ
gavi dēvāsō ghṛtamanvāvindaṇḥ |

[tridhā hītaṃ paṇibhirguhyamānaṃ
gavi dēvāsō ghṛtamanvāvindaṇṇ]

indra ēkaḡ sūrya ēkaṃ jajāna
vēnādēkagḡ svadhayā niṣṭatakṣuḥ |
yō dēvānāṃ prathamam purastādviśvādhikō
rudrō maharṣiḥ |
hiraṇyagarbham paśyata jāyāmānaḡ sa nō
dēvaśśubhayā smrtyā saṃyūnaktu |
yasmātparam nāparamasti kiñcidyasmānnāṇīyō
na jyāyō'sti kaścit |
vrkṣa iva stabdhō divi tiṣṭhatyēkastēnēdam
pūrṇam puruṣēṇa sarvām || 23 ||

na karmaṇā na prajayā dhanēna
tyāgēnaikē amṛtatvamānaśuḥ |
parēṇa nākaṃ nihitaṃ guhāyāṃ
vibhrājatē yadyatāyō viśanti |
vēdānta vijñāna suniścitārthāssannyāsa
yōgādyatāyaśśuddha sattvāḥ |
tē brāhmalōkē tu parāntakālē
parāmṛtātparimucyanti sarvē |

daḥaṛaṃ vipāpmaṃ paṛavēśma bhūtaṃ
yatpūṇḍarīkaṃ puṛamādhyasaggstham |
tatrāpi daḥaṛaṃ gaṅgaṇaṃ viśōkastasmin
yadantastadupāsitaṅvyam |

yadvēdādau svāraḥ prōktō vēdāntē ca praṭiṣṭhitaḥ |
tasya prakṛtilīnasya yaḥ paṛassa mahēśvāraḥ || 24 ||

ajōnyassuva nābhissarvamaṣṭau ca || 10 ||

saḥasraśīrṣaṃ dēvaṃ viśvākṣaṃ viśvaśambhuvam |
viśvaṃ nārāyaṇaṃ dēvaṃakṣaraṃ paraṃmaṃ praḥhum |
viśvataḥ paraṃmaṃ nityaṃ viśvaṃ nārāyaṇaḥ hārim |
viśvamēvēdaṃ puruṣastadviśvamupajīvati |
patiṃ viśvasyātmēśvāraḥ śāśvataḥ śivamaḥcyutam |
nārāyaṇaṃ mahājñēyaṃ viśvātmānaṃ paṛāyaṇam |

[nārāyaṇaṃ mahājñēyaṃ viśvātmānaṃ paṛāyaṇam |]

nārāyaṇapāraṃ brahma tattuvaṃ nārāyaṇaḥ pāraḥ |

[nārāyaṇapāraṃ brahma tattuvaṃ nārāyaṇaḥ pāraḥ |]

nārāyaṇapārō jyōtirātmā nārāyaṇaḥ pāraḥ |

[nārāyaṇapārō jyōtirātmā nārāyaṇaḥ pāraḥ |]

yaccā kiñcijjāgatyasmindrīsyatē śrūyatēpi vā |

antārbahiścā tathsarvaṃ vyāpya nārāyaṇaḥ sthitaḥ || 25 ||

anāntamavyāyam kavīg sāmudrē'ntam viśvaśambhuvam |
padmakōśapratīkāśaḡ hr̥dayam cāpyadhōmukham |
adhō niṣṭyā vitastyām tu nābhyāmupari tiṣṭhāti |
hr̥dayam tadvijānīyādviśvasyāyatanaṃ māhat |
santātaḡ śirābhīstu lambātyā kōśasannibham |
tasyāntē suśiraḡ sūkṣmam tasmīnthsarvam pratiṣṭhitam |
tasya madhyē mahānāgnirviśvārcirviśvatōmukhaḡ |
sō'grābhugvibhājantiṣṭhannāhāramajaraḡ kavīḡ |
santāpayāti svam dēhamāpādatalamastakam |
[santāpayāti svam dēhamāpādatalamastakam |]
tasya madhyē vahniśikhā aṇīyōrdhvā vyavasthitaḡ |
nīlatōyadāmadhyasthā vidyullēkhēva bhāsvārā |
nīvāraśūkāvattanvī pītā bhāsyāttanūpāmā |
[nīvāraśūkāvattanvī pītābhā syāttanūpāmā |]
tasyāśśikhāyā madhyē paramātmā vyavasthitaḡ |
sa brahmā sa śivassēndrassō'kṣaraḡ paramassvarāṭ || 26 ||

nārāyaṇassthītō vyavasthitaścatvārī ca || 11 ||

ṛtaḡ satyam param brahma puruṣam kṛṣṇapiṅgalam |
ūrdhvarētam virūpākṣam viśvarūpāya vai
namāḡ || 27 || || 12 ||

ādityō vā ēṣa ētanmaṇḍalaṃ tapāti tatra tā
 ṛcastadṛcām maṇḍalaḡ sa ṛcām lōkō'tha
 ya ēṣa ētasminmaṇḍalē'rcirdīpyatē tāni sāmāni
 sa sāmnam maṇḍalaḡ sa sāmnam lōkō'tha
 ya ēṣa ētasminmaṇḍalē'rciṣi puruṣastāni
 yajūḡṣi sa yajuṣā maṇḍalaḡ sa yajuṣām
 lōkassaiṣā trayyēvā vidyā tāpati
 ya ēṣō''ntarādityē hiraṇmayah puruṣah || 28 || || 13 ||

ādityō vai tēja oḡō balaṃ yaśaścakṣuśśrōtramātmā
 manō manyurmanūrmṛtyussatyō mitrō
 vāyurākāśah prāṇō lōkapālah kaḡ kiṃ kaṃ
 tathsatyamannaṃmāyuramṛtō jīvō viśvah
 katamassvāyambhuḡ prajāpātissamvathsara iti
 samvathsarō'sāvādityō ya ēṣa puruṣa ēṣa
 bhūtānāmadhipatirbrahmaṇassāyujyaḡ
 salōkatāmāpnōtyētāsāmēva dēvatānāḡ
 sāyujyaḡ sārṣṭitāḡ samānalōkatāmāpnōti
 ya ēvaṃ vēdētyupaniṣat || 29 || || 14 ||

ghr̥ṇissūryā ādityōmārcayanti tapāssatyam
 madhuḡ kṣaranti tadbrahmaṃ tadāpa āpō

ḡyōtī rasō'mṛtaṃ brahma
bhūrbhuvassuvarōm || 30 || || 15 ||

sarvō vai ruḡrastasmai ruḡrāya namō astu |
puruṣō vai ruḡrassanmahō namōnamah |
viśvaṃ bhūtaṃ bhuvānaṃ citraṃ bahudhā
jātaṃ jāyamānaṃ ca yat |
sarvō hyēṣa ruḡrastasmai ruḡrāya namō astu || 31 || || 16 ||

kadrūdrāya pracētasē mīḡhuṣṭāmāya tavyāsē |
vōcēma śantaṃ hṛdē |
sarvō hyēṣa ruḡrastasmai ruḡrāya namō astu || 32 || || 17 ||

namō hiraṇyabāhavē hiraṇyapatayē'mbikāpataya
umāpatayē namō namah || 33 || || 18 ||

yasya vaikaṅkatyagnihōtraḡhavaṇī bhavati pratiṣṭhitāḡ
pratyēvāsyāhutaḡastyathō pratiṣṭhityai || 34 || || 19 ||

kr̥ṇuṣva pāja iti pañca || 35 || || 20 ||

aditirdēvā gāndharvā maṇuṣyāḡ pitarō'surāstēṣāḡ
sarvabhūtānāḡ mātā mēdinī mahati
mahī sāvitri gāyatri jagatyurvī pṛthvī bahulā

viśvā¹ bhūtā¹ kātāmā¹ kā yā sā
satyētyamṛtēti¹ vasiṣṭhaḥ¹ || 36 || || 21 ||

āpō¹ vā idaḡ¹ sarvaṃ¹ viśvā¹ bhūtānyāpaḥ¹ prāṇā¹ vā
āpaḥ¹ paśava¹ āpō¹ mṛtamāpō¹ nnamāpāssamrāḍāpō¹
[āpaḥ¹ paśava¹ āpō¹ mṛtamāpō¹ nnamāpāssamrāḍāpō¹]
virāḍāpāssvarāḍāpaśchandāḡsyāpō¹
jyōtīḡsyāpāssatyamāpassarvā¹ dēvatā¹
āpō¹ bhūrbhuvassuvarāpa¹ om || 37 || || 22 ||

āpaḥ¹ punantu¹ pṛthivīm¹ pṛthivī¹ pūtā¹ pūnātu¹ mām¹ |
pūnantu¹ brahmaṇaspatirbrahmāpūtā¹ pūnātu¹ mām¹ |
yaducchi¹ ṣṭamabhōjyaṃ¹ yadvā¹ duścaritaṃ¹ mama¹ |
sarvaṃ¹ punantu¹ māmāpō¹ satāṃ¹ ca¹
pratīgrahagg¹ svāhā¹ || 38 || || 23 ||

agniśca¹ mā manyuśca¹ manyupatayaśca¹
manyukṛtēbhyaḥ¹ |
pāpēbhyō¹ rakṣantām¹ |
yadahnā¹ pāpamakāṛṣam¹ |
manasā¹ vācā¹ hastābhyām¹ |
padbhyāmudarēṇa¹ śiśñā¹ |
ahaṣṭadāvalumpatu¹ |

yatkiñcā duritaṃ mayi |
idamaḥaṃ māmamṛtayōnau |
satyē jyōtiṣi juhōmi svāhā || 39 || || 24 ||

sūryaśca mā manyuśca manyupatayaśca
manyukṛtēbhyaḥ |
pāpēbhyō rakṣantām |
yadrātriyā pāpamakāṛṣam |
manasā vācā hastābhyām |
padbhyāmudarēṇa śiśñā |
rātristadāvalumpatu |
yatkiñcā duritaṃ mayi |
idamaḥaṃ māmamṛtayōnau |
sūryē jyōtiṣi juhōmi svāhā || 40 || || 25 ||

āyātu varādā dēvyakṣaraṃ brahma sammitam |
gāyatrīm chandasām mātēdaṃ brahma juṣasvā naḥ |
ōjō'si saho'si balāmasi bhrājō'si dēvānām
dhāma nāmāsi viśvāmasi viśvāyussarvāmasi
sarvāyurabhibhūrōṃ gāyatrīmāvāhayāmi || 41 || || 26 ||

ōṃ bhūḥ |

ōṃ bhuvāḥ [ōṃ bhuvāḥ] |

ōḡ suvaḥ [ōḡ suvaḥ] |

ōḡ mahāḥ [ōḡ mahāḥ] |

ōḡ janaḥ [ōḡ janaḥ] |

ōḡ tapaḥ [ōḡ tapaḥ] |

ōḡ saṭyam |

ōḡ tathsaṅviturvarēṅyaḡ bhargō dēvasyaḥ dhīmahi |

dhiyō yō naḥ pracōdayāt |

ōmāpō jyōtī rasō'mṛtaḡ brahmaḡ

bhūrbhuvassuvarōm || 42 || || 27 ||

ōḡ bhūrbhuvassuvarmaharjanastapāssatyaḡ tadbrahmaḡ

tadāpa āpō jyātīrasō'mṛtaḡ brahmaḡ

bhūrbhuvassuvarōm || 43 || || 28 ||

ōḡ tadbrahma [ōḡ tadbrahma] |

ōḡ tadvāyuh [ōḡ tadvāyuh] |

ōḡ tadātmā [ōḡ tadātmā] |

ōḡ tathsarvām [ōḡ tathsarvām] |

ōḡ tatpurōrnamāḥ [ōḡ tatpurōrnamāḥ] || 44 || || 29 ||

uttamē śikhāre dēvī bhūmyāḡ pārvatāmūrdhāni |

brāhmaṅēbhyō hyānujñānaḡ gaḡccha dēvi

yathāsukham || 45 || || 30 ||

ōṃ antaścarati bhūtēṣu guhāyāṃ viśvamūr̥tiṣu |
tvam̐ yajñastvam̐ viṣṇustvam̐ vaṣaṭkārastvaḡ
rudrastvam̐ brahmā tvam̐ prajāpatiḥ || 46 || || 31 ||

amṛtōpastaraṇamasi || 47 || || 32 ||

prāṇē niviṣṭō'mṛtam̐ juhōmi |

prāṇāya svāhā᳚ |

apāṇē niviṣṭō'mṛtam̐ juhōmi |

apāṇāya svāhā᳚ |

vyāṇē niviṣṭō'mṛtam̐ juhōmi |

vyāṇāya svāhā᳚ |

udāṇē niviṣṭō'mṛtam̐ juhōmi |

udāṇāya svāhā᳚ |

samāṇē niviṣṭō'mṛtam̐ juhōmi |

samāṇāya svāhā᳚ |

brahmaṇi ma ātmā'mṛtatvāya᳚ || 48 || || 33 ||

prāṇē niviṣṭō'mṛtam̐ juhōmi |

śivō mā''viśāpradāhāya |

prāṇāya svāhā᳚ |

apāṇē niviṣṭō'mṛtam̐ juhōmi |

śivō mā''viśāpradāhāya |

apānāya svāhā᳚

vyānē niviṣṭō'mṛtaṃ juhōmi |

śivō mā''viśāprādāhāya |

vyānāya svāhā᳚

udānē niviṣṭō'mṛtaṃ juhōmi |

śivō mā''viśāprādāhāya |

udānāya svāhā᳚

samānē niviṣṭō'mṛtaṃ juhōmi |

śivō mā''viśāprādāhāya |

samānāya svāhā᳚

brahmaṇi ma ātmā'mṛtatvāya᳚ || 49 || || 34 ||

amṛtāpidhānamasi᳚ || 50 || || 35 ||

śraddhāyāṃ prāṇē niviśyāmṛtaḡ hutam

prāṇamannēnāpyāyasva |

apānē niviśyāmṛtaḡ

hutamapānamannēnāpyāyasva |

vyānē niviśyāmṛtaḡ hutam

vyānamannēnāpyāyasva |

udānē niviśyāmṛtaḡ

hutamudānamannēnāpyāyasva |

samānē niviśyāmṛtaḡ hutaḡ
sāmānamannēnāpyāyasva |
brahmaṇi ma ātmā'mṛtatvāya || 51 || || 36 ||

prāṇānāṃ granthirasi rudrō
mā''visāntakastēnānnēnāpyāyasva || 52 || || 37 ||

aṅguṣṭhamātraḡ puruṣō'ṅguṣṭhaṃ ca samāśritaḡ |
īśassarvasya jagataḡ prabhuḡ prīṇāti viśvaḡbhuk || 53 || || 38 ||

mēdhā dēvī juṣamāṇā na āgādviśvācī
bhadrā sūmanasyamānā |
tvayā juṣṭā juṣamāṇā duruktānbṛhadvādēma
vidathē suvīrāḡ |
tvayā juṣṭā ṛṣirbhāvati dēvi tvayā
brahmā gataśrīruṭa tvayā |
tvayā juṣṭāścitraṃ vīdatē vasu sā nō
juṣasva draviṇē na mēdhē || 54 || || 39 ||

mēdhāṃ ma indrō dadātu mēdhāṃ dēvī sarāsvatī |
mēdhāṃ mē aśvināvubhāvādhattāṃ
puṣkārasrajā || 55 || || 40 ||

ap̣hsarāṣu yā mēdhā gāndharvēṣu' ca yanmanaḥ |
daivī mēdhā mānuṣyajā sā māṃ mēdhā
surabhirjuṣatām || 56 || || 41 ||

ā māṃ mēdhā surabhirviśvarūpā
hirāṇyavarṇā jagatī jagamyā |
ūrjāsvatī payāsā pinvāmānā sā māṃ
mēdhā supratikā juṣatām || 57 || || 42 ||

sadyōjātaṃ prāpadyāmi sadyōjātāya vai namaḥ |
bhavēbhavē nātibhavē bhajasva māṃ bhavōdbhavāya
namaḥ || 58 || || 43 ||

vāmadēvāya namō jyēṣṭhāya namō ruḍrāya
namaḥ kālāya namaḥ kalāvikaraṇāya
namō balāvikaraṇāya namō balāpramathanāya
naṃsarvabhūtadamanāya namō maṇōnmanāya
namaḥ || 59 || || 44 ||

aghōrēbhyō'tha ghōrēbhyō ghōraghōrātarēbhyaḥ
sarvataśśarva sarvēbhyō namāstē
astu ruḍrarūpēbhyaḥ || 60 || || 45 ||

tatpuruṣāya vidmahē mahādēvāya dhīmahi |
tannō rudraḥ pracōdayāt || 61 || || 46 ||

īśānassarvāvidyānāmīśvarassarvābhūtānām
brahmā' dhipatirbrahmaṇō' dhipatirbrahmā'
śivō mē astu sadāśivōm || 62 || || 47 ||

brahmā mētu mām |
madhū mētu mām |
brahmāmēva madhū mētu mām |
yāstē sōma prajā vaṭhsō' bhī sō aham |
dusvāpnaḥandūruṣvāhā |
yāstē sōma prāṇāgstāñjuhōmi |
trisūparṇamayācitam brāhmaṇāya dadyāt |
brahmaḥatyām vā ētē ghnanti |
yē brāhmaṇāstrisūparṇam paṭhanti |
tē sōmam prāpnuvanti |
āsaḥsrāt paṅktiṃ punanti |
ōm || 63 || || 48 ||

brahmā mēdhayā |
madhū mēdhayā |
brahmāmēva madhū mēdhayā |

adyā nō dēva savitaḥ prajāvāthsāvīssaubhāgam |
parā duṣvapniyaḡ suva |
viśvāni dēva savitardurītāni parāsuva |
yadbhadraṃ tanma āsuva |
madhu vātā ṛtāyatē madhu kṣaranti sindhāvah |
mādhvīrnassantvōṣādhīḥ |
madhu naktā mutōṣasi madhumatpārthivaḡ rajaḥ || 64 ||

madhu dyaurastu naḥ pitā |
madhumānnō vanaspatirmadhumāḡ astu sūryaḥ |
mādhvīrgāvō bhavantu naḥ |
ya imaṃ trisūparṇamayācitam brāhmaṇāya dadyāt |
bhrūṇaḥatyāṃ vā ētē ghnānti |
yē brāhmaṇāstrisūparṇam paṭhānti |
tē sōmaṃ prāpnūvanti |
āsaḥsrāt paṅktiṃ punānti |
ōm || 65 ||

rajō navā ca || 49 ||

brahmā mēdhavāḥ |
madhu mēdhavāḥ |
brahmāmēva madhu mēdhavāḥ |

brahmā dēvānām padavīḥ kavīnāmṛṣirviprāṇām
mahīṣō mṛgāṇām |
śyēnō ḡrdhrāṅāḡsvadhītirvanānāḡ sōmah
pavitramatyēti rēbhann |
haḡsaśśūciṣad vasūrantarikṣasaddhōtā
vēdiṣadatithirdurōṇasat |
nṛṣadvārasadr̥tasadvyōmasadaḡbjā gōjā ṛtajā
ādrijā ṛtaḡ br̥hat |
ya imaḡ trisūparṇamayācitam brāhmaṇāya dadyāt |
vīraḡatyām vā ētē ghnānti |
yē brāhmaṇāstrisūparṇam paṭhānti |
tē sōmam prāpnūvanti |
āsaḡhasrāt paṅktiḡ punānti |
ōm || 66 || || 50 ||

prāṇāpānavyānōdānasamānā mē śudhyantām
jyōtirāham vīrajā vipāpmā bhūyāsagḡ svāhā || 67 || || 51 ||

vānmanaścakṣuśśrōtrajihvāḡhrāṇarētō
buddhyākūtisaḡkalpā mē śudhyantām jyōtirāham
vīrajā vipāpmā bhūyāsagḡ svāhā || 68 || || 52 ||

śiraḥ pāṇipādapārśva pṛṣṭhōdarajaṅghaśiśñōpasthapāyavō
mē śudhyaṅtām jyōtirāham viraajā vipāpmā
bhūyāsagg svāhā || 69 || || 53 ||

tvakcarmamāḡsarudhiramēdō'sthimajjā mē śudhyaṅtām
jyōtirāham viraajā vipāpmā bhūyāsagg svāhā || 70 || || 54 ||

śabdapaṛśarūparasagandhā mē śudhyaṅtām
jyōtirāham viraajā vipāpmā bhūyāsagg svāhā || 71 || || 55 ||

pṛthivyaptējō vāyvākāśā mē śudhyaṅtām
jyōtirāham viraajā vipāpmā bhūyāsagg svāhā || 72 || || 56 ||

annamayaprāṇamayamanōmayavijñānamayānandamayā
mē śudhyaṅtām jyōtirāham viraajā vipāpmā
bhūyāsagg svāhā || 73 || || 57 ||

viviṭṭi svāhā || 74 || || 58 ||

ghaṣōtkāya svāhā || 75 || || 59 ||

uttiṣṭha puruṣa harē lōhitapiṅgalākṣi dēhidēhi
dadāpayitā mē śudhyaṅtām jyōtirāham viraajā
vipāpmā bhūyāsagg svāhā || 76 || || 60 ||

ōg svāhā || 77 || || 61 ||

saṭyaṃ paṛaṃ paṛaḡ saṭyaḡ saṭyēna na
sūvaṛgāllōkāccyaṅvantē kaḍācaṇa saṭāḡ hi
saṭyaṃ tasmāthsatyē rāmantē tapa itī tapō
nānaśānātparaṃ yaddhi paṛaṃ tapastaddurḍhaṛṣaṃ
taddurādhaṛṣaṃ tasmāttapāsi ramantē dama
itī niyātaṃ brahmacāriṇastasmāddamē
ramantē sāma ityarāṅyē muṇayaṣtasmācchamē ramantē
dānamitī sarvaṅi bhūtāni praśaḡsanti dānānnāti
duṣkaraṃ tasmāddānē rāmantē dhārma itī dharmēṇa
sarvaṃidaṃ pariḡrhitāṃ dharmānnātīduṣcaraṃ
tasmāddharmē rāmantē prajāna itī
bhūyāḡsastasmādbhūyiṣṭhāḡ prajāyantē
tasmādbhūyiṣṭhāḡ prajānanē ramantē'gnaya ityāha
tasmādagnaya ādhātavyā agnihōtramityāha
tasmādagnihōtrē rāmantē yajña itī yajñō hi
dēvānām yajñēna hi dēvā divaṅgatāstasmādyajñē
rāmantē mānaṣamitī vidvāḡsastasmādvidvāḡsā
ēva mānaṣē rāmantē nyāsa itī brahmā brahmā hi
paraḡ parō hi brahmā tāni vā ētānyavarāṅi
tapāḡsi nyāsa ēvātyārēcayaḍya ēvaṃ
vēdētyupaniṣat || 78 || || 62 ||

prājāpatyō hārūṇissuparṇēyaḥ prajāpatim
 pītaramupāsasāra kim bhāgavantaḥ paramam vadantīti
 tasmai prōvāca satyēnā vāyurāvāti satyēnādityō rōcatē
 divi satyam vācaḥ pratiṣṭhā satyē sarvam pratiṣṭhitam
 tasmāthsatyam paramam vadanti tapasā dēvā
 dēvatāmagrā āyantapasaṣṣāyassuvaranvāvindantapasā
 sapatnānpranūdāmārātīgṣtapāsi sarvam pratiṣṭhitam
 tasmāttapaḥ paramam vadanti damēna dāntāḥ
 kilbiṣāmavadhūnvanti damēna
 brahmacāriṇassuvaragacchandamō bhūtānām
 durādharṣam damē sarvam pratiṣṭhitam tasmāddamaḥ
 paramam vadanti samēna śāntāśśivamācaranti
 samēna nākaḥ munayō'nvavindañchamō bhūtānām
 durādharṣaḡ samē [durādharṣañchamē] sarvam
 pratiṣṭhitam tasmācchamaḥ paramam vadanti dānam
 yajñānām varūtham dakṣiṇā lōkē dātāraḡ
 sarvabhūtānyupajīvanti dānēnārātīrapānudanta dānēna
 dviṣantō mitrā bhavanti dānē sarvam pratiṣṭhitam
 tasmāddānam paramam vadanti dharmō viśvāsyā jagataḥ
 pratiṣṭhā lōkē dharmiṣṭham prajā upasarpanti dharmēna
 pāpamāpanudāti dharmē sarvam pratiṣṭhitam

tasmāddharmam pāramam vadānti prajānānam vai
 pratiṣṭhā sādhu prajāyāstantum tānvānaḥ pitṛṇāmānṛṇō
 bhavāti tadēva tasyānṛṇam tasmāt prajānānam pāramam
 vadāntyagnayō vai trayī vidyā dēvayānaḥ panthā
 gārhapatya ṛkpr̥thivī rāthantaramānvāhāryapacānō
 yajūrantarikṣam vāmadēvyamāhavanīyassāmā suvarṅgō
 lōkō br̥hattasmādagnīnpāramam vadāntyagnihōtraḡ
 sāyam prātargṛhāṇām niṣkṛtissviṣṭaḡ
 suhutaṃ yajñakratūnām prāyāṇaḡ suvarṅasyā lōkasya
 jyōtistasmādagnihōtram pāramam vadānti yajña iti
 yajñō hi dēvānām yajñēna hi dēvā divam gatā
 yajñēnāsūrānapānudanta yajñēnā dviṣantō mitrā
 bhāvanti yajñē sarvam pratiṣṭhitam tasmādyajñam
 pāramam vadānti mānaṣam vai prajāpatyam
 pavitraṃ mānaṣēna manāsā sādhu pāsyaṭi mānaṣā
 ṛṣayaḥ prajā āsrjanta mānaṣē sarvam pratiṣṭhitam
 tasmānmānaṣam pāramam vadānti nyāsa
 ityāhūrmanīṣiṇō brahmāṇam brahmā viśvaḥ
 katamassvāyambhuḥ prajāpātissamvathsara iti
 samvathsarō'sāvādityō ya ēṣa ādityē puruṣassa
 pāramēṣṭhī brahmātmā yābhirādityastapāti

raśmibhistābhiḥ paṛjanyaō vaṛṣati
 paṛjanyaēnauṣadhivanaspaṭayaḥ prajāyanta
 oṣadhivanaspaṭibhirannam bhavaṭyannēna prāṇaḥ
 prāṇairbalaṃ balēna tapastapāsā śraddhā śraddhaya
 mēdhā mēdhayā maṇiṣā maṇiṣayā manō manāsā
 sāntiśśāntyā cittaṃ cittēna smṛtiḡḡ smṛtyā
 smāraḡḡ smāreṇa vijñānam vijñānēnātmanam
 vēdayati tasmādanam dadanth sarvāṇyētāni
 dadātyannātprāṇā bhavanti bhūtānam prāṇairmanō
 manāsaśca vijñānam vijñānādānandō
 brāhmayōnissa vā ēṣa puruṣaḥ pañcadhā pañcātmā
 yēna sarvamidaṃ prōtaṃ pṛthivī cāntarikṣaṃ ca dyauśca
 diśāścāvāntaradiśāśca sa vai sarvamidaṃ jagatḥsa ca
 bhūtaḡ sa bhavyaṃ jijñāsakḷpta ṛtajā rayiṣṭhāḥ
 śraddhā satyō mahāsvāntamasōpariṣṭādājñātvā
 tamēvaṃ manāsā hṛdā ca bhūyō na
 mṛtyumupāyāhi vidvān -tasmānnyāsamēṣām
 tapāsāmatiriktaṃmahuh |
 vaśuraṇyō [vaśuraṇvō] vibhūrāsi prāṇē
 tvamāsi sandhātā brahmaṇtvamāsi
 viśvaśrktējōdāstvamāsyagnērvārcōdāstvamāsi

sūryāsyā dyumnōdāstvamāsi caṇḍramāsa
upayāmagṛhītō'si brahmaṇē tvā mahasa
ōmityātmānaṃ yuñjītaivadvai mahōpaniṣadam
dēvānāṃ guhyaṃ ya ēvaṃ veda brahmaṇō
mahimānamāpnōti tasmādbrahmaṇō
mahimānamityupaniṣat || 79 || || 63 ||

tasyaivam viduṣō yajñasyātmā yajamānaśśraddhā patnī
śarīramidhmamurō vēdirlōmāni baṛhīrvēdaśśikhā
hrdayaṃ yūpaḥ kāmā ājyaṃ manyuh
paśustapō'gniśśamayitā dakṣiṇā vāgghōtā prāṇa
ūdgātā cakṣuradhvaryurmanō brahmā
śrōtrāmagṇīdyāvaddhriyatē sā dīkṣā yadaśñāti
yatpibāti tadāsyā sōmapānaṃ yadramātē tadūpasadō
yathsañcaratypupavisātyuttiṣṭhātē ca sa pravargyō
yanmukhaṃ tadāhavanīyō yadāsyā vijñānaṃ tajjuhōti
yathsāyaṃ prātaratti tathsamidhō yathsāyaṃ
prātarmaḍhyandināṃ ca tāni savānāni yē ahōrātrē tē
darśapūrṇamāsau yē'rdhamāsāśca māsāśca tē
cāturmāsyāni ya ṛtavastē paśubandhā yē
saṃvathsarāśca parivathsarāśca

tē'hargaṇāssārvavēdaṣaṃ vā ētathsaṭraṃ yanmarāṇaṃ
 tadāvabhṛtha' ētadvai jarāmaryamagnihōtraḡ
 saṭraṃ ya ēvaṃ vidvānūdaḡayanē praṃiyātē
 dēvānāmēva mahimānaṃ gaṭvā''dityasya sāyūjyaṃ
 gacchatyatha yō dakṣiṇē praṃiyātē piṭṛṇāmēva
 mahimānaṃ gaṭvā caṇdraṃsāssāyūjyaṃ gacchatyētau
 vai sūryācaṇdraṃsōrmahimānaū brāhmaṇō
 vidvānabhijāyati tasmād brāhmaṇō mahimānamāpnōti
 tasmād brāhmaṇō mahimānamityupaniṣat || 80 || || 64 ||

ambhāsi bhūraḡnayē bhūrannaṃ bhūraḡnayē ca pāhi nō
 yaśchandaśaṃ namō brahmaṇa ṛtaṃ tapō yathā
 vṛkṣasyāṇōraṇiyānthasahasraśiṛṣamamṛtamādityō vā ēṣa
 ādityō vai tēja oḡō ghrṇissarvō vai kaḡruḡrāya
 namō hiraṇyabāhavē yasya vaikaṇkatī kṛṇuṣva
 pājō'ditirāpō vā idamāpaḡ punantvagniśca
 sūryāścāyātvōṃ bhūrōṃ bhūrbhuvassuvarōṃ taduttama
 ōmantaścaratyāmṛtōpastaraṇaṃ praṇē niviṣtaḡ praṇē
 niviṣtaśśivō'mṛtāpidhānagg śraḡdhāyāṃ praṇē niviṣya
 praṇānāmaṅguṣṭhamātrō mēdhā dēvī mēdhāṃ ma indro
 dadātvaphsarāsvā māṃ mēdhā saḡdyō
 vāmadēvāyāghōrēbhyastatpuruṣāyēsānō brahmāmētu brahma
 mēdhayā brahma mēdhavā praṇāpāna vāṇmanaśśiraḡ
 pāṇi tvakcarma śabdaspārśa pṛthivyannamaya vivitṭi

ghaṣōtkāyōttiṣṭhōg satyaṃ prājāpatyastasyaivam
catuṣṣaṣṭiḥ || 64 ||

ambhāsi vṛṣā haḡsassarvō vā āyātu śraddhāyām
tatpuruṣāya pṛthivyēkānnāśītiḥ || 80 ||

|| *iti mahānārāyaṇōpaniṣat samāptā* ||